

Fabio Genovesi

In het diepe

Vertaald uit het Italiaans door Manon Smits en
Pieter van der Drift

SIGNATUUR

2019

Een paar dingen in dit boek (niet veel) heb ik verzonnen,
maar dat zijn nou juist de meest geloofwaardige.

In mijn straatje woonden ook nog Ettore, Lea, Alessandra,
Luca en andere geweldige types. Ze komen niet in dit boek
voor, maar gelukkig wel in mijn leven.

Voor mijn zonderlinge leermeesters

DEEL EEN

God bless the busted boat that brings us back.

JASON ISBELL

1

De vloek

Hoe we eraan gekomen zijn weet niemand. Misschien dat een van onze voorouders de graftombe van een farao heeft geschonden, of een heks boos heeft gemaakt of een dier heeft doodgestoken dat voor een of andere wraakzuchtige god juist heilig was. Het enige wat we zeker weten, is dat er sinds dat moment een vreselijke vloek op onze familie rust.

Het is rot, maar je doet er niks aan, dat is het eerste wat ik op school heb geleerd.

Of nee, het eerste wat ik op school leerde, direct bij binnenkomst, was dat er in de wereld nog een heleboel andere kinderen van mijn leeftijd bestonden, en dat al die kinderen hooguit een of twee opa's hadden. Ik had er wel een stuk of tien.

Dat kwam doordat mijn opa van moederskant een hele trits broers had die alleen waren gebleven; ze waren nooit getrouwd en hadden zelfs nog nooit een vrouw de hand geschud, waardoor ik eigenlijk de enige nakomeling was van die enorme familie, en de kleinzoon van allemaal.

Er werd altijd om gevochten wie er iets met mij mocht doen, en toen mijn opa doodging werd dat alleen nog maar erger. Dus toen hing oma Giuseppina een vel papier aan de grote plataan aan het eind van de weg met daarop de weekindeling: maandag vissen met opa Aldo, dinsdag jagen met opa Athos, woensdag een ijsje halen met Adelmo, donderdag

vogels spotten met opa Aramis, enzovoorts, tot ze allemaal tevreden waren. Het enige wat er op het rooster ontbrak was een vrije dag om samen met mijn leeftijdgenootjes door te brengen. Want die zagen elkaar dus wel vaker, en ze kenden een heleboel maffe spelletjes waarvan ik die ochtend voor het eerst hoorde: verstoppertje, hinkelen, landjepik, de naam hoefde maar genoemd te worden en weg waren ze, rennend of springend volgens spelregels die voor mij idioot waren maar voor hen heel normaal. Aan de andere kant keken ze mij weer vreemd aan als ik vroeg hoeveel karpers ze die zomer hadden gevangen, en of ze een fazantenveer hadden om te ruilen.

Een fazant hadden ze nog nooit gezien, en van een karper wisten ze niet eens wat het was, en dus bekeek ik ze die eerste dag een beetje wantrouwig, die mysterieuze schepsels met veel spelletjes en weinig opa's. Het leek wel of ik op Mars was beland, in een klas vol buitenaardse wezens.

Toen ik aan het einde van de eerste schooldag achter mijn moeder aan naar huis fietste, voelde ik me dan ook net een astronaut die terugkeert van een ruimtemissie, van een plek zo absurd en onvoorstelbaar dat ik even bang was dat ik in mijn eigen wereld de weg niet meer zou vinden, ook al reed ik door dezelfde straten als altijd. Onze straat was een smalle doodlopende weg waar al mijn opa's een eigen huisje hadden gebouwd en waar verder niemand anders woonde. Aan het begin van de weg stond een houten bord met daarop de handgeschreven tekst:

WELKOM IN MANCINI-DORP
VERBODEN TOEGANG

Net als bij de thuiskomst van een astronaut stond er een hele menigte op me te wachten. Mijn familie liet me niet eens afstappen, maar vormde meteen een kring om me heen. Iedereen wilde weten hoe het was gegaan, hoe het met me ging, en

of ze niets vervelends met me hadden uitgespookt.

Ik kon hun niet vertellen hoe ik me voelde, want dat wist ik zelf niet eens. Ik keek ze alleen maar stuk voor stuk aan, al die opa's van me, en het leek wel of ik ze voor het eerst zag. En toen vroeg ik of ze het goed vonden als ik ze voortaan oom noemde.

'Zie je nou wel?' riepen ze tegen mijn moeder. 'Daar heb je het al! We hadden hem nooit naar school moeten sturen!'

En ik was het met ze eens, ik wilde er nooit meer naartoe. Maar mijn moeder zei dat dan de politie zou komen om me in de gevangenis te stoppen. Toen ik vroeg hoe dat was, de gevangenis, bleek dat het niet zo heel anders was dan school, behalve dan dat ik helemaal naar Lucca zou moeten. Dus uiteindelijk ben ik toch naar school blijven gaan en zijn die buitenaardse wezens mijn klasgenootjes geworden, en al mijn opa's veranderden in ooms: oom Aldo, oom Athos, oom Aramis, oom Adelmo, oom Arno, enzovoorts. Allemaal een naam die begint met de letter A. Net als hun vader en moeder, die Arturo en Archilda heetten, tot aan de allerlaatste die werd geboren, het jongetje dat mijn echte opa zou worden; die moest per se Rolando gaan heten. Na lang piekeren en negen maanden gekibbel hebben ze hem uiteindelijk Arolando genoemd.

Ik zweer het je: Arolando. En waarom hij nou per se Rolando moest heten, dat wist niemand. Dat was nou typisch iets voor mijn familie: achter elke onbenulligheid zat een oneindig verhaal met zijsporen en een duizelingwekkende hoeveelheid aan uiterst nauwkeurige details. Maar van de hoofdzaken wist niemand te vertellen hoe het zat, want daar had niemand het meer over. En als niemand het ergens meer over heeft, is er ook niemand meer die het onthoudt, en zo veranderen geheimen dus in mysteries.

Zoals bijvoorbeeld de reden achter de naam Rolando. En nog andere dingen, zoals die vloek die op ons rust, waarvan

niemand wist hoe we eraan waren gekomen en waarom. Ik wist niet eens dat de vloek bestond, tot aan die middag in 1980 toen ik zes jaar was en net op school zat.

Ik was in de kruidenierszaak van mevrouw Teresa een waterijsje met citroensmaak aan het openmaken, terwijl mijn moeder met haar aan de toonbank stond te kletsen.

De winkel was dicht bij huis, en ik was er letterlijk groot geworden. In de zin dat ik als pasgeboren baby elke week door Teresa op de weegschaal voor de hammen en de worsten werd gelegd, en dan zei ze tegen mijn moeder hoeveel ons ik was aangekomen.

Blijkbaar was ik op die ene dag nog steeds niet groot genoeg, want zij en mijn moeder stonden zo te smiespelen dat ik er amper iets van snapte, om me te beschermen tegen dat geheim waardoor ik anders in één klap een stuk ouder zou zijn geworden.

Korte zinnnetjes, keelklanken en blikken van verstandhouding, woordjes over en weer: als een tenniswedstrijd waarbij ik het net was en alle beetjes informatie over me heen moesten komen zonder me ook maar één keer te raken. Maar net als bij tennis was zo'n zin soms slecht geplaatst, en dan ving ik onbedoeld flarden op als: 'Waar de hele klas bij was, Teresa', of: 'Zo gênant, die juf gaat hem nog aanklagen, en terecht!'

Ik sabbelde op mijn waterijsje, keek omhoog, en probeerde ondertussen de puzzelstukjes samen te voegen. Ik vond het stom dat mijn moeder en Teresa niet wilden dat ik hun gesprek kon volgen. Maar toen snapte ik het ineens en kon ik er wel om lachen, want dat verhaal dat de twee tennisspeelsters voor me verborgen probeerden te houden, kende ik het best van iedereen.

Daar was ik namelijk zelf bij geweest, helaas, die ochtend op school.

De juf behandelde de prehistorie en was aanbeland bij de grotten waarin behaarde mensen woonden die krom liepen en op apen leken, maar ik was ondertussen in mijn schrift een reusachtige dinosaurus aan het tekenen. Ik vond het heel jammer dat de dinosaurussen op een gegeven moment allemaal van de aardbodem waren weggevaagd, en dus maakte ik de mijne supersterk, met kieuwen zodat hij onder water kon ademen en met vleugels om van het gevaar weg te vliegen, en als de zondvloed kwam of een andere catastrofe, dan zou hij het overleven, en als dan de grootste rampspoed van allemaal op aarde verscheen, namelijk de menselijke soort, dan kon hij ze in één hap oppeuzelen.

Maar net toen ik aan de rij grote tanden in zijn opengeperde bek was begonnen, iets wat nogal ingewikkeld was en mijn uiterste concentratie vroeg, vloog de deur van de klas wijd open en knalde hard tegen de muur aan, alsof er een bom ontplofte. Van schrik schoot mijn hand uit en zette een streep over het hele vel, die het werk van een hele ochtend verprutste.

Normaal als je je rot schrikt slaat je hart over, maar daarna kun je weer op adem komen en is alles oké. Die ochtend kon dat niet, want toen ik na die harde klap mijn ogen opendeed en zag wat er aan de hand was, schrok ik nog honderd keer zo erg. In de opening van die half gesloopte deur stond namelijk oom Aldo, met een sigaret in zijn mond. Hij had die blik in zijn ogen die normaal alleen verscheen als hij heel boos was, bijvoorbeeld wanneer de wijn azijn was geworden, of wanneer een stoplicht ineens op rood sprong.

De juf vroeg eerst nog: ‘Zeg, wie bent u?’, maar toen wees mijn oom naar de schoolbanken en ging ze braaf bij ons op de voorste rij zitten.

‘Luister kinderen, let goed op,’ zei mijn oom met een stem als schuurpapier. ‘Vanochtend moeten jullie alle lulkoek maar even vergeten die ze jullie hier bijbrengen. Vandaag gaan we

het over serieuze zaken hebben. Dus allemaal koppen dicht en geen geklooi, dan hebben jullie het zo onder de knie, begrepen?’

We knikten allemaal van ja, zelfs de juf.

‘Mooi zo. Dan kunnen we beginnen. Kan iemand me wat gaas geven?’

Er was geen gaas in de klas.

‘Kan gebeuren, ijzerdraad is ook goed.’

Maar zelfs dat hadden we niet.

‘Pardon? Hebben jullie dan helemaal niks op deze school! Nou ja goed, dan leg ik het zo wel uit, maar koppen dicht, en blijf stilzitten, anders zijn de rapen gaar.’

Hij pakte zijn sigaret tussen twee vingers en nam zo’n grote hijs dat de askegel oplichtte en vlam vatte, en daarna schoot hij hem uit het raam. Alleen was het raam dicht, waardoor de sigaret tegen het raam tikte en onder het bankje van Mirko Turini op de grond belandde. Mirko probeerde hem weg te schoppen, maar mijn oom schreeuwde boos: ‘Ik zei koppen dicht en geen geklooi!’, en dus deed hij zijn best om zich niet te verroeren en geen kabaal te maken terwijl hij zat te stikken.

Intussen begon mijn oom uit te leggen wat de ideale plek was om een kippenhok te bouwen: niet te dicht bij huis, want kippenstront stinkt, maar ook niet te ver weg, anders hoor je de vossen en de marters niet.

En allemaal zaten ze aandachtig te luisteren, ook al snapten ze er geen woord van. Behalve ik dan, want ik begreep het maar al te goed. De dag ervoor hadden we het er namelijk toevallig over gehad hoe je een kippenhok moest bouwen. Dat zat zo: eigenlijk wilde mijn oom me meenemen om karkivvruchten te jatten op het land van oom Arno. Dat terrein ligt helemaal aan het eind van onze weg, en als Arno hem betrapt, schiet hij een buks op hem leeg die geladen is met grove zoutkorrels. Maar als ik erbij ben niet, als ik erbij ben roept oom Aldo: ‘Ik ben met de kleine, ik ben met de kleine!’

en dan schiet Arno alleen maar in de lucht en roept: ‘Dief, vuile dief!’, en terwijl hij een stok zoekt, maken wij dat we wegkomen.

Maar ik kon op dat moment niet met oom Aldo mee, want ik moest mijn huiswerk nog afmaken.

‘Je wat?’

‘Mijn huiswerk.’

‘Wat is dat nou weer voor iets moderns?’

‘De juf op school geeft ons opdrachten die we thuis moeten maken.’

‘En hoeveel betaalt de juf je voor dat huiswerk?’

‘Niks, denk ik. Dat doe ik gratis.’

‘Aha, als je het gratis doet, dan kun je het ook doen wanneer het jou uitkomt, of gewoon niet.’

‘Maar dan wordt de juf boos.’

‘En waar haalt ze dat recht vandaan? Als ze je niet betaalt, kan ze ook geen eisen stellen. Denk maar niet dat zij gratis naar school komt, hè, zij wordt ook betaald.’

‘Echt?’

‘Nou en of, denk maar niet dat ze anders komt. En dat huiswerk zou ze eigenlijk zelf moeten maken, maar omdat ze er geen zin in heeft, schuift ze het op jou af. Laat je niet voor de gek houden. Vergeet die onzin, en kom mee.’

‘Dat lijkt me toch niet zo slim, oom. Ik hoef alleen nog deze rekensom te maken; als ik die af heb, kunnen we gaan.’

‘Verdorie! Nou, vooruit dan maar, laat eens zien, dan maken we hem samen. Ik heb je leren schrijven, dan kan ik je ook leren rekenen.’

Dat van dat leren schrijven was waar. Toen ik nog heel klein was, bracht ik de avonden met hem en de andere ooms door, en met opa Arolando, die toen nog leefde en samen met ons heel veel letters uit een dikke rol geel papier knipte, grote letters die we achter elkaar op een rode lap plakten om woorden te vormen. Die lappen werden vervolgens als spandoeken

gebruikt in de betogingen van de communistische partij. Zo heb ik leren schrijven; ze lieten me zien hoe de A eruitzag en dan knipte ik er een heleboel, en daarna de B, en de C, enzovoorts, en toen de school begon en de juf het alfabet begon uit te leggen, kende ik het allang. Al was het in het begin wel verwarrend dat er twee letters ontbraken. Maar de juf zei van niet, dat ze er allemaal waren van A tot Z, en toen snapte ik dat de hamer en de sikkel niet in het alfabet zaten, ook al lieten mijn ooms me er altijd een heleboel knippen. Daarna heb ik geen probleem meer gehad met taal.

Maar met rekenen wel, en niet zo'n klein beetje ook. Het was niet alleen dat ik het niet snapte, maar van sommen werd ik ook echt verdrietig. Ik hoefde er maar aan te denken dat ze bestonden en dan kreeg ik al een brok in mijn keel, net als wanneer ik naar een foto van een lachende opa Arolando keek, want ik hield heel veel van hem, en ik vond het zo oneerlijk dat hij net als de dinosaurussen was uitgestorven en nooit meer terugkwam. En wat ook nooit meer terugkwam, bij rekenen dan, was de tijd die je weggooide terwijl je van die stomme vraagstukjes probeerde op te lossen, zoals dat van gisteren dus:

Boer Pino bezit twintig kippen, die elke dag tien verse eieren leggen. Maar op een ochtend wordt Pino wakker en ontdekt hij dat er vijf kippen uit het hok zijn ontsnapt en dat er nog eens vijf door de vos zijn gestolen. Arme Pino, hoeveel eieren zal hij die dag op de markt kunnen verkopen?

Ik had het hardop voorgelezen, en heel even hoopte ik dat mijn oom de uitkomst zou zeggen. Zonder uitleg, zonder het me te laten beredeneren, gewoon het aantal eieren en klaar was mijn huiswerk. Maar toen ik zag hoe hij keek wist ik al hoe laat het was. Hij schudde zijn hoofd en rukte met het schuim op zijn mond het schrift uit mijn hand.

‘Wat is dit voor onzin? Hoe kun je vijf kippen in één nacht laten ontsnappen, en hoe kan een vos in één keer vijf kippen jatten? Die Pino is een debiel. Wat leren ze jou daar eigenlijk allemaal op school?’

‘Geen idee. Maar wat is de uitkomst?’

‘Dat zal ik je zeggen! De uitkomst is nú! Die Pino zal nog niet één ei verkopen, want zo’n debiel raakt gegarandeerd ook nog de weg kwijt en komt nooit op de markt aan!’

Dat was zijn antwoord. Hij pakte de pen en tekende een nul op de bladzijde, zo groot als mijn hoofd. En hij ging er zo vaak overheen, en met zoveel kracht, dat het wel een wiel leek dat op hol was geslagen, een wervelwind die woest bleef draaien en draaien, en die pas stopte toen er een scheur ontstond in de bladzijde, en in nog een heel aantal blaadjes eronder. Toen stak hij zijn arm uit en trok me mee, de buitenlucht in, waar alle vogels zo slim waren er direct vandoor te vliegen. Hij liet me pas los toen we aan het einde van de doodlopende straat waren aanbeland, en daar kropen we op handen en knieën onder het hek van oom Arno door.

Maar het zat oom Aldo duidelijk nog steeds dwars, want terwijl we als slangen tussen de mais door kronkelden, bleef hij maar sissen: ‘Tien kippen in één keer... Wat een debiel... Arme kinderen, wat leren ze die arme kinderen...’

De dag ging voorbij en de avond viel, maar bij ons in de familie brengt de nacht geen raad. O nee, die maakt alles alleen maar erger. Als je kwaad wordt en bijna iets stoms doet, dan kun je dat dus maar beter meteen doen zonder erbij na te denken, want als je er de hele nacht mee zit, dan blijft het knagen en is het de volgende ochtend nog honderd keer zo erg. En inderdaad, de volgende ochtend was mijn oom dus naar mijn school gekomen en had hij mijn klas gegijzeld om uit te leggen hoe je een fatsoenlijk kippenhok bouwt.

‘En dan leg je er aan de bovenkant een rondje prikkeldraad omheen. Of doe maar twee rondjes. Of drie kan ook, van

prikkeldraad kun je nooit genoeg hebben. Als er dan per ongeluk een kip probeert te ontsnappen, of er probeert een of ander roofdier binnen te komen, dan tref je die de volgende ochtend bungelend aan, en dan weet je ook meteen wat je die avond moet eten. Is dat duidelijk, jongelui? Hé, is dat duidelijk, ja of nee?’

Ze knikten allemaal, zelfs de juf, terwijl ik me alleen maar probeerde te verbergen achter de rug van het meisje dat voor me zat, iets wat al lastig genoeg was voor een gewoon hoofd, laat staan voor het mijne, met die grote bos krullen. Maar het moest lukken, want als oom Aldo mij zag en naar me zwaaide, dan kwam iedereen te weten dat ik zijn neefje was, en dat leek me geen pluspunt. Normaal al niet, maar die ochtend zeker niet.

‘Oké, dus het kippenhok is duidelijk. Dan gaan we nu over naar de moestuin. Wie weet er hoe het zit met zaaien? We beginnen bij de tomaten, je neemt...’

‘Hé, wat is er hier aan de hand?’ Door de deuropening klonk de zware stem van Mauro, de conciërge. Met zijn enorme buik liep hij de klas binnen, hij kreeg zijn stofjas niet eens dicht.

Pas toen mijn oom zich omdraaide, sprong de juf op uit de schoolbank. ‘Mauro, eindelijk! Wil je zo vriendelijk zijn dit individu te verwijderen? Hij is met geweld binnengedrongen en heeft ons gegijzeld!’

Mauro keek mijn oom ernstig aan, stak zijn handen de lucht in en liep schreeuwend op hem af. ‘Aldo, jongen, wat doe jij hier?’

Ze vielen elkaar in de armen en sloegen elkaar hard op de rug.

‘O, niks bijzonders, Mauro, ik probeer deze kinderen wat nuttigs bij te brengen.’

‘Ah, mooi zo, dat werd tijd!’

‘Hoezo, dat werd tijd!’ zei de juf. ‘Mauro, ben je niet goed wijs?’

‘Nee,’ antwoordde mijn oom, ‘u bent niet goed wijs! Wat leert u deze kinderen eigenlijk? Dat boeren sukkels zijn die hun werk niet goed doen. Al die verloren middagen om onzinnige vraagstukjes op te lossen. In plaats van vooruit gaan jullie achteruit. Vroeger wisten we een heleboel dingen, maar nu weten jullie geen zak meer. We staan aan het begin van de twintigste eeuw! Dit is toch geen manier om deze kinderen voor te bereiden?’

‘We zitten anders al een heel poosje in de twintigste eeuw, hoor.’

‘O, zie je, des te erger! En dus zei ik vanochtend tegen mezelf dat het zo niet langer ging, dat ik die kinderen zelf eens zou leren wat ze daadwerkelijk nodig hebben.’

‘Amen,’ zei Mauro. ‘Wijze woorden. Maar waarom nou juist vandaag?’

‘Hoezo, wat is er vandaag dan?’

‘Wat is er vandaag? Vanochtend gaat Oreste het varken slachten, weet je nog? Ik moet hier helaas tot twaalf uur blijven, maar daarna ga ik er meteen naartoe.’

Mijn oom stond hem een hele tijd aan te staren, tot hij zijn hand voor zijn mond sloeg. Maar toch ontsnapten er nog een heleboel aaneengeregen scheldwoorden, allemaal beledigingen aan het adres van Onze-Lieve-Heer en Jezus en al die anderen die samen met hen op de schilderijen staan in de kerk.

‘Dat ben ik glad vergeten, Mauro, ik ben het glad vergeten, nondeju! Oreste slacht het varken, en ik sta hier mijn tijd te verdoen met dit stelletje klunzen!’

Dat zei hij, en toen stormde hij naar de deur zonder ons nog iets te zeggen. Maar ik had te vroeg gejuicht. Want hij bleef stilstaan op de drempel, draaide zich om naar de klas, en wees mij aan. ‘Hé, Mauro, zie je dat lelijke ventje daar met die krullenbol? Dat is mijn neefje. Hou hem een beetje in de gaten, oké?’

Pas na die woorden maakte oom Aldo zich uit de voeten,

waarna iedereen zich omdraaide naar mij, ook de juf. Ik liet mijn blik naar het oude schoolbankje zakken, en ik had me er het liefst in willen wurmen als een houtworm, een tunneltje voor mezelf willen uithollen om daar voor altijd lekker rustig te blijven wonen. Want een houtworm die zie je nooit, een houtworm heeft niet zo'n grote krullenbol, sterker nog, die heeft helemaal geen haar, en hij heeft vooral ook geen familie. Een houtworm verdwijnt wanneer hij wil, zonder sporen achter te laten, behalve dan een heel klein gaatje.

Maar de enige die hier verdwenen was, was mijn oom. Mauro riep hem nog achterna: 'Prima, ik hou 'm wel in de gaten, maar leg jij alvast een paar worsten apart voor mij!'

De juf ging weer achter de lessenaar zitten en zei dat hij niet zo moest schreeuwen, en dat zei ze ook tegen ons, want alle kinderen zaten de scheldwoorden te herhalen die ze van mijn oom hadden gehoord; die waren beter blijven hangen dan zijn instructies voor het ideale kippenhok, en ze zouden ze nooit meer uit hun hoofd krijgen.

Dus tja, misschien was het niet helemaal wat Aldo in gedachten had, maar je zou kunnen zeggen dat hij ons die ochtend echt iets geleerd heeft.

Zijn les had zelfs zoveel indruk gemaakt dat het nieuws zich als een lopend vuurtje verspreidde, en zo kwam het dat ik er flarden van opving tijdens de tenniswedstrijd tussen mijn moeder en mevrouw Teresa van de winkel.

En hoe verhitter hun gesprek verliep, hoe minder ze hun best deden om mij niet te raken; de woorden vlogen langs mijn hoofd, ze schampten me bijna, tot het verontrustende moment waarop die ene zin helemaal verstaanbaar was, luid en duidelijk en tegelijkertijd angstaanjagend. Dat was toen mijn moeder zei: 'Gelukkig hebben ze de politie niet gebeld, ik weet niet meer wat ik ermee aanmoet' en Teresa haar armen de lucht in hief en verzuchtte: 'Er is weinig aan te doen,

Rita, dat weet je. Het komt gewoon door de vloek.'

Zo zei ze het, ik zweer het je. Ik stopte met likken aan mijn citroenijsje, ik stopte met ademen, en met de laatste lucht die ik in me had vroeg ik: 'Welke vloek?'

De twee tennisspeelsters onderbraken direct hun wedstrijd en keken me aan, Teresa met haar hand voor de mond. Alleen had ze al gezegd wat ze gezegd had, en ik had het gehoord, en de ijslolly begon in een heleboel kleverige strepen over mijn vingers te lopen, alsof de tentakels van een inktvis mijn hand omklemden, en toen mijn pols en langzaam maar zeker ook mijn hart. De inktvis is een superintelligent dier. Oom Aramis zei dat alle zeevissen, en dus ook de zeebaars, die de allerslimste is, vergeleken bij de inktvis maar een stelletje imbecielen waren. Maar op dit moment was het helemaal niet nodig om zo intelligent als een inktvis te zijn; ik begreep zo ook wel dat die situatie met die vloek ernstig was, en dat ik er meer van moest weten.

'Mama, welke vloek?'

'Huh? Hoe bedoel je, welke vloek?'

'De vloek van oom Aldo. Wat Teresa net zei.'

'Nee joh, dat heb je verkeerd verstaan.'

'Is oom Aldo vervloekt?'

'Nee joh, het is een onzinverhaal dat ze jaren geleden over onze familie vertelden. Daar hoeft jij je niet druk om te maken.'

'Maar ik maak me er wel druk om! Als het om onze familie gaat, zijn dat een heleboel mensen van wie ik hou. En jij hoort er ook bij, mama.'

'Jawel, maar ik heb er niks mee te maken. Maak je geen zorgen.'

'O, gelukkig maar. Dus dan heb ik er ook niks mee te maken?' vroeg ik. En als je op zo'n moment een dergelijke vraag stelt, dan moet de ander echt meteen iets antwoorden als: 'Nee joh, ben je gek, als iemand er niks mee te maken heeft, dan ben jij het wel!'

Maar mijn moeder zei even helemaal niks. Ze keek naar mij, toen naar Teresa, en toen weer naar mij. ‘Het is een onzinverhaal, Fabio, het is een fabeltje.’

‘Oké, als het een fabeltje is, kun je het wel vertellen.’

‘Nee, het is een akelig en stom fabeltje.’

‘Maar oom Aldo dan, die heeft er wel mee te maken, toch?’ vroeg ik. Ik had geen antwoord nodig, ik hoefde de twee tennissters maar aan te kijken om te begrijpen dat oom Aldo er zoveel mee te maken had dat hij er bijna in verzoop. ‘Oké, dan vraag ik wel of hij het wil vertellen als we thuiskomen!’

En ik had dat echt niet van tevoren bedacht, het was heus geen strategische zet of slimmigheidje van me, ik wilde gewoon weten hoe het zat, en omdat zij hun mond hielden moest ik het wel aan hem vragen. Hij zou het me zeker met een vertellen, en recht voor zijn raap. Mijn moeder slaakte een diepe zucht. Ze deed het brood, de melk en de rest van de boodschappen in een plastic tas en gaf die aan mij. Ik pakte hem aan met mijn kleverige ijshanden.

Ze zei tegen Teresa dat ze alles op de rekening kon zetten, en tegen mij: ‘Het stelt niks voor, Fabio. Het is een stom verhaal over de mannen in onze familie. Als ze op hun veertigste nog niet getrouwd zijn, zouden ze helemaal gek worden. Dat is alles.’

Toen liep ze naar haar fiets, stapte op en keek achterom of ik er ook aan kwam. Maar ik was stokstijf voor de winkel blijven staan.

Niet dat ik het verhaal helemaal had begrepen, maar het is niet fijn als iemand gek wordt, en bij de mannen in onze familie hoorden een heleboel mensen op wie ik dol was. Ik hoorde er zelf ook bij, verdorie! En pas echt idioot was de manier waarmee mijn moeder deze doodge onthulling had proberen weg te wuiven, met dat zinnetje ‘Dat is alles’.

‘Maar mama... veertig jaar is toch best oud? Ik bedoel, op je veertigste ben je zo oud dat je niet eens in de gaten hebt dat je

gek wordt, toch? Het is al heel wat als je het haalt. Jij bent toch ook nog lang geen veertig?’

Ze keek me aan, en ze keek me nog eens aan. ‘Vergeet het nou maar.’ En toen fietste ze weg.

En ik erachteraan, met de plastic tas aan het stuur, helemaal kleverig en met een sterke citroengeur. Ik trapte en trapte en liet de winkel steeds verder achter me, en ik hoopte dat ook het verhaal van die vloek daar zou blijven, steeds verder achter me.

Maar verhalen zijn net als de onoverwinnelijke dinosaurus die ik die ochtend op school aan het tekenen was, voordat oom Aldo was komen binnenstormen om alles op z’n kop te zetten. Verhalen komen van ver, maar ze kunnen onder water ademen en hebben reuzenvleugels zodat ze je overal kunnen inhalen.

Net als dat wanhopige geschreeuw dat me van achteren bestookte, zo hard dat ik me toch wel had omgedraaid, ook al had ik niet mijn eigen naam gehoord. Het was mevrouw Teresa, die in de deuropening van de winkel met haar handen in de lucht stond te zwaaien: ‘Zorg dat je trouwt, Fabio! Je hoeft alleen maar te trouwen, en dan komt alles goed! Zorg in godsnaam dat je trouwt, Fabio!’